Konstitutionsutskottets betänkande

1978/79:28

med anledning av i propositionen 1978/79:100 framlagda förslag om vissa anslag för budgetåret 1979/80 under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. jämte motioner

SJUTTONDE HUVUDTITELN

Riksdagen och dess verk m. m.

1. **Riksdagen: Arvoden m. m. till riksdagens ledamöter.** Riksdagens förvaltningsstyrelse föreslår under punkten A 1 att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Arvoden m. m. till riksdagens ledamöter* ett förslagsanslag av 46 114 000 kr.

Motionen

I motionen 1978/79:809 av Tage Adolfsson (m) hemställs "att riksdagen beslutar att riksdagens ledamöter under år 1979 avstår från höjning av riksdagsarvodet".

Motionären anför i motiveringen att det svåra ekonomiska läge landet befinner sig i utan någon ekonomisk tillväxt borde motivera att riksdagens ledamöter under år 1979 avstår från höjning av riksdagsarvodet eftersom inte någon välståndsökning finns att fördela.

Gällande regler

Bestämmelser om riksdagsarvodet ges i ersättningsstadgan för riksdagens ledamöter (SFS 1971:1197). Riksdagen beslöt beträffande riksdagsarvodet 1974 (Förs. 1973:18, KU 1974:28) att arvode skall utgå med belopp för månad som motsvarar tio tolftedelar av lönen till statstjänsteman i löneklass F 25. Koppling mellan riksdagsarvode och löneklass i för statstjänstemännen gällande avlöningsbestämmelser infördes år 1971. Bestämmelserna innebär att arvodesbeloppets storlek förändras på samma sätt som de statliga lönerna (framställning 1971:21, KU 1971:75).

Utskottet

Utskottet finner inte anledning tillstyrka förslaget i motionen 809. Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 1 hemställer utskottet

att riksdagen med avslag på motionen 1978/79:809 för budgetåret

1979/80 anvisar till *Riksdagen: Arvoden m. m. till riksdagens ledamöter* ett förslagsanslag av 46 114 000 kr.

2. **Riksdagen: Reseersättningar m. m. till riksdagens ledamöter.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 2 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Reseersättningar m. m. till riksdagens ledamöter* ett förslagsanslag av 13 326 000 kr.

3. **Riksdagen: Riksdagsledamöters deltagande i Europarådets verksamhet.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 3 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Riksdagsledamöters deltagande i Europarådets verksamhet* ett förslagsanslag av 760 000 kr.

4. **Riksdagen: Riksdagsutskottens studieresor utom Sverige.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 4 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Riksdagsutskottens studieresor utom Sverige* ett förslagsanslag av 434 000 kr.

5. **Riksdagen: Parlamentariska delegationer.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 5 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Parlamentariska delegationer* ett förslagsanslag av 400 000 kr.

6. **Riksdagen: Bidrag till studieresor.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 6 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till studieresor* ett reservationsanslag av 140 000 kr.

7. **Riksdagen: Representation m. m.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 7 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Representation m. m.* ett förslagsanslag av 300 000 kr.

8. **Riksdagen: Bidrag till riksdagens interparlamentariska grupp.** Bidraget till interparlamentariska gruppen ges f. n. i form av ett anslag. Styrelsen för riksdagens interparlamentariska grupp har i anslagsframställningen framhållit att det är förenat med betydande svårigheter att beräkna medelsbehovet för en verksamhet av den typ Interparlamentariska unionen och dess svenska

grupp företräder. Styrelsen har därför föreslagit att bidraget fr. o. m. budgetåret 1979/80 ges i form av förslagsanslag. Riksdagens förvaltningsstyrelse tillstyrker att så sker. Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 8 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till riksdagens interparlamentariska grupp* ett förslagsanslag av 320 000 kr.

9. **Riksdagen: Bidrag till Sällskapet Riksdagsmän och forskare.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 9 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till Sällskapet Riksdagsmän och forskare* ett anslag av 140 000 kr.

10. **Riksdagen: Bidrag till utrikespolitisk informationsverksamhet.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 10 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till utrikespolitisk informationsverksamhet* ett anslag av 30 000 kr.

11. **Riksdagen: Kontorshjälp till riksdagsledamöter.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 11 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Kontorshjälp till riksdagsledamöter* ett förslagsanslag av 2 400 000 kr.

12. **Riksdagen: Pensioner åt f. d. riksdagsledamöter m. fl.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 12 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Pensioner åt f. d. riksdagsledamöter m. fl.* ett förslagsanslag av 10 178 000 kr.

13. **Riksdagen: Utgivande av otryckta ståndsprotokoll.** Med tillstyrkande av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag under punkten A 14 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagen: Utgivande av otryckta ståndsprotokoll* ett reservationsanslag av 125 000 kr.

14. **Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten B 1 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 70 378 000 kr.

15. **Den inre riksdagsförvaltningen: Kostnader för riksdagstrycket m. m.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten B 2 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Kostnader för riksdagstrycket m. m.* ett förslagsanslag av 15 000 000 kr.

16. **Den inre riksdagsförvaltningen: Utgivande av särskilda publikationer.** Riksdagens förvaltningsstyrelse föreslår under punkten B 3 att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Utgivande av särskilda publikationer* ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Motionen

I motionen 1978/79:676 av Eric Holmqvist (s) hemställs

1. att riksdagen låter utreda förutsättningarna för utgivning av en publikation om riksdagens ledamöter för tiden 1867–1970,

2. att riksdagen uppdrar åt riksdagsbiblioteket att aktivt främja utforskningen av riksdagens personhistoria och organisera en vidgad informationstjänst på sätt som angivits i motionen.

Motionären framhåller att intresset för personhistoria ökat påtagligt under senare år. Intresset för riksdagsledamöterna och deras samhällsinsatser är också i tilltagande men det finns betydande brister beträffande uppgifter om detta. Vidare erinrar motionären om under 1950-talet väckta motioner om biografisk matrikel över riksdagens ledamöter. I övrigt hänvisas till den tryckta motionen.

Tidigare behandling

Frågan om en publikation över riksdagens ledamöter togs upp av Elis Håstad i en motion vid 1954 års riksdag (II:1954:442). Håstad föreslog att riksdagsbiblioteket skulle få i uppdrag att ombesörja insamling av biografiskt material för en publikation över riksdagens ledamöter efter 1904 såsom en fortsättning på de då utgivna två banden Svenskt porträttgalleri om de båda kamrarnas ledamöter 1867–1904.

Bankoutskottet (utlåtande 1954:24), som inhämtat yttrande från talmanskonferensen och som fann uppslaget mycket beaktansvärt, ville emellertid

hänskjuta frågan till den då pågående utredningen om formerna för firandet av representationsreformens etthundraårsjubileum som enligt riksdagens beslut ombesörjdes av riksgäldskontoret. Riksdagen följde utskottet. Något konkret förslag från ifrågavarande utredning synes inte ha framlagts i nu förevarande avseende.

Vid 1959 års riksdag behandlades en motion av Birger Andersson (s) (1959:I:299) av liknande innebörd som den nu aktuella. Bankoutskottet (1959:19) anförde i saken följande:

Frågan om utgivningen av en utförligare matrikel över riksdagens ledamöter var förra året föremål för riksdagens prövning. I sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 14 framhöll utskottet, att det icke torde råda delade meningar om önskvärdheten av att ett fylligare biografiskt material kunde sammanställas och publiceras rörande riksdagens ledamöter. Den lösning av frågan som förordats av fullmäktige i riksgäldskontoret ansåg sig utskottet likväl icke kunna biträda, emedan det pris matrikeln skulle betinga måste anses för högt för att den skulle få större spridning. Härtill kom att riksdagen skulle binda sig för en förhållandevis stor utgift för ändamålet. Enligt utskottets mening borde därför i första hand undersökas om icke motionärernas syfte tills vidare skulle kunna tillgodoses exempelvis genom en komplettering av den matrikel som på enskilt initiativ utkommer efter varje andrakammarval.

Enligt vad som nu blivit upplyst föreligger icke något intresse för en sådan komplettering från det förlag som utger matrikeln i fråga. Vid sådant förhållande kan det förtjäna närmare utredas huruvida icke en utförligare matrikel över riksdagens ledamöter borde utgivas i riksdagens regi. Utskottet finner därför lämpligt – utan att föregripa den prövning av ärendet som senare kan komma till stånd – att styrelsen för riksdagsbiblioteket fortsätter utredningsarbetet rörande förutsättningarna och kostnaderna för sammanställningen och publiceringen av en dylik matrikel och för utskottet framlägger de förslag styrelsen finner motiverade. Någon utgivning torde i vart fall icke böra ifrågakomma förrän efter andrakammarvalet 1960. Härutöver anser utskottet icke någon åtgärd nu påkallad i anledning av motionen.

Motionen förklarades besvarad med utskottets yttrande.

Styrelsen för riksdagsbiblioteket framlade i skrivelse till riksdagen 1965 förslag att det arbete med insamlande av biografiskt material rörande riksdagsledamöter som företagits provisoriskt skulle ges möjligheter att vidareutvecklas. Styrelsen redovisade i sammanhanget vissa ekonomiska kalkyler. Bankoutskottet (BaU 1965:44) fann det önskvärt att biblioteket inom ramen för tillgängliga resurser fortsatte insamlandet men fann inte anledning tillstyrka styrelsens förslag. Styrelsens förslag föranledde inte någon riksdagens åtgärd.

Utskottet

Frågan om framställande av en utförligare matrikel över riksdagens ledamöter har, som framgår av redovisningen, flera gånger tidigare varit föremål för riksdagens prövning. Senast var detta fallet vid 1965 års riksdag. Bankoutskottet behandlade då en framställning från styrelsen för riksdagsbiblioteket som företagit viss utredning rörande en biografisk matrikel. Bankoutskottet, som föreslog att framställningen inte skulle föranleda någon åtgärd uttalade emellertid att det var önskvärt att biblioteksstyrelsen inom ramen för tillgängliga resurser fortsatte och om möjligt utvidgade pågående dokumentationsarbete. Bankoutskottet ansåg att biblioteksstyrelsen givetvis skulle kunna återaktualisera frågan om förutsättningarna i något hänseende skulle ändras. Då var det uppenbarligen en matrikel över den aktuella riksdagen som närmast kom att bedömas.

I den nu aktuella motionen erinras om att riksdagstrycket är välordnat och att informativa register finns lätt tillgängliga. Bristen är dock stor vad gäller informationer om riksdagsledamöterna och deras insatser. Inom riksdagsbiblioteket finns ett stort material samlat, vilket skulle kunna utgöra stomme till en matrikel efter erforderlig bearbetning och vidareutveckling. Utskottet delar motionärens uppfattning att frågan är av sådant intresse att den bör närmare utredas. Då riksdagsbiblioteket numera administrativt är inordnat som en enhet inom riksdagens förvaltningskontor bör frågan lämpligen utredas genom riksdagens förvaltningsstyrelses försorg. Därvid bör prövas bl. a. förutsättningarna för framställandet av en publikation av den art som föreslås i motionen samt kostnaderna härför, frågor rörande eventuell utgivning och frågan om vilken tidsperiod den skall avse. Beträffande punkten 2 i motionsyrkandet finner utskottet att det ankommer på riksdagens förvaltningsstyrelse att behandla frågor rörande organisation och arbetsformer vid riksdagsbiblioteket. Kostnader som kan uppkomma för den föreslagna utredningen bör kunna disponeras ur det förslagsanslag som behandlas under E 1 Kommittéer.

Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten B 3 och med anledning av motionen 1978/79:676 hemställer utskottet

att riksdagen

1. till *Den inre riksdagsförvaltningen: Utgivande av särskilda publikationer* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 200 000 kr.,
2. med anledning av motionen 1978/79:676 uppdrar åt riksdagens förvaltningsstyrelse att utreda frågan om en publikation över riksdagens ledamöter i enlighet med vad utskottet anfört.

17. **Den inre riksdagsförvaltningen: Riksdagens utåtriktade informationsverksamhet.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten B 4 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Riksdagens utåtriktade informationsverksamhet* ett förslagsanslag av 791 000 kr.

(Punkten B 5 Nytt riksdagshus har behandlats av utskottet i betänkandet 1978/79:25.)

18. **Allmänt kyrkomöte.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten C hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Allmänt kyrkomöte* ett förslagsanslag av 1 000 kr.

19. **Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten D 5 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Riksdagens ombudsmän, justitieombudsmännen* ett förslagsanslag av 10 555 000 kr.

20. **Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Förvaltningskostnader.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten D 7 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 2 920 000 kr.

21. **Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet.** Riksdagens förvaltningsstyrelse har i beräkningen av ifrågavarande anslag under punkten D 8 kommit att som punkt 7 i specifikationen till anslaget uppföra ett belopp av 308 022 kr. avseende kostnader för presidiesekretariatets utflyttning. Enligt skrivelse den 14 november 1978 från Nordiska rådets svenska delegation till förvaltningsstyrelsen avser aktuella utflyttningskostnader år 1978 och skall alltså inte medtagas i budgetförslaget för 1979/80. Det av förvaltningsstyrelsen föreslagna förslagsanslaget (3 067 000 kr.) bör således reduceras med 308 000 kr. Utskottet tillstyrker i övrigt riksdagens förvaltningsstyrelses förslag och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet* ett förslagsanslag av 2 759 000 kr.

22. **Kommittéer m. m.** Med tillstyrkande av riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten E 1 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1979/80 anvisar till *Kommittéer m. m.* ett förslagsanslag av 100 000 kr.

Uppskjuten fråga

23. **Uppskjuten fråga.** Utskottet kommer senare under innevarande riksmöte att yttra sig beträffande riksdagens förvaltningsstyrelses förslag under punkten A 13 Riksdagen: Stöd till partigrupper

vilket utskottet härmed anmäler.

Stockholm den 20 mars 1979

På konstitutionsutskottets vägnar
KARL BOO

Närvarande: Karl Boo (c), Hilding Johansson (s), Anders Björck (m), Holger Mossberg (s), Bertil Fiskesjö (c), Olle Svensson (s), Sven-Erik Nordin (c), Lars Schött (m), Yngve Nyquist (s), Britta Hammarbacken (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Kerstin Nilsson (s), Marianne Stålberg (s), Esse Petersson (fp) och Stig Genitz (c).

GOTAB 61819 Stockholm 1979